

Analiza

05 / 2025

www.csm.org.pl

RAPORT PENTAGONU O CHIŃSKICH SIŁACH ZBROJNYCH – WNIOSKI

CENTRUM
STOSUNKÓW
MIĘDZYNARODOWYCH

CENTRE
FOR INTERNATIONAL
RELATIONS

dr Ewa Fronczak

Amerikanista i doktor nauk o bezpieczeństwie. Wykładowca Akademii Sztuki Wojennej i gościnnie Uniwersytetu Warszawskiego. Stypendystka naukowa i absolwentka Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego, Akademii Sztuki Wojennej oraz Instytutu Ameryk i Europy UW. Ekspert w Centrum Stosunków Międzynarodowych ds. Stanów Zjednoczonych.

Liczby nie kłamią – Chińska Armia Ludowo-Wyzwoleńcza (PLA) to obecnie największa siła zbrojna na świecie, a ciągła transformacja w stronę większej elastyczności i zaawansowania technologicznego z roku na rok zwiększa jej potencjał bojowy.

! Tekst w większości oparto na raporcie “Military and Security Developments Involving the People’s Rpublic of China. Annual Report to the Congress 2024”, <https://media.defense.gov/2024/Dec/18/2003615520/-1/-1/0/MILITARY-AND-SECURITY-DEVELOPMENTS-INVOLVING-THE-PEOPLES-REPUBLIC-OF-CHINA-2024.PDF>

Pierwszy „Raport o potędze militarnej Chin” został opracowany przez amerykański Departament Obrony piętnaście lat temu. Co roku opracowywane są kolejne zaktualizowane edycje – ostatnia pojawiła się w grudniu 2024 roku.

PLA to największa czynna armia na świecie, składająca się z około 2,035 miliona aktywnych żołnierzy, 510 tysięcy rezerwistów i 500 tysięcy osób paramilitarnych, co daje łącznie ponad trzymilionowy personel. Podstawowym celem chińskich struktur wojskowych jest pełna modernizacja obrony narodowej i sił zbrojnych do 2035 roku oraz osiągnięcie poziomu armii światowej klasy do 2049 roku – takiej, która będzie zdolna zarówno do prowadzenia działań zbrojnych na peryferiach ChRL, jak i do projekcji siły na oddalonych teatrach operacyjnych. Aby to osiągnąć, modernizacja dotyczy wszystkich domen wojennych – lądowej, powietrznej, morskiej, nuklearnej, kosmicznej, elektronicznej i informatycznej. Wśród słabości i niedociągnięć w zdolnościach bojowych Chińczyków raport wymienia umiejętności prowadzenia wojny miejskiej i zdolności logistyczne na duże odległości.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI RAPORTU

Chiny są w trakcie ciągłej, stabilnej modernizacji i zwiększania środków na rozwój swoich sił zbrojnych. Kolejne raporty odnotowują z roku na rok wzrost ilościowy w każdej analizowanej dziedzinie. Według autorów dowodzi to niezłomnej determinacji Xi Jinpinga do posiadania armii mogącej zapewnić mu osiągnięcie najważniejszych

politycznych celów – „renesansu narodu chińskiego”¹ do 2049 roku i zjednoczenia z Tajwanem.

Po drugie, Chiny kontynuują szybką ekspansję i modernizację sił nuklearnych, próbując zapewnić sobie większą kontrolę nad dynamiką eskalacji w potencjalnym konflikcie ze znaczącym przeciwnikiem. Amerykanie szacują, że Chiny są w posiadaniu ponad 600 działających głowic nuklearnych, w porównaniu z 500 w zeszłym roku, a do 2030 roku będą miały kolejne 1000 głowic. Rozwój w tym zakresie obejmuje przede wszystkim międzykontynentalne pociski balistyczne (ICBM), takie jak DF-41, które są zdolne do uderzeń m.in. w większość terenów USA.

Siły Rakietowe PLA znacząco wzmacniają chińskie możliwości rakietowe. Rodzaje pocisków wartych wymienienia to:

- DF-15 (CSS-6) – taktyczny pocisk balistyczny krótkiego zasięgu od 725 do 850 km umożliwiający precyzyjne ataki na regionalne cele.
- DF-21D (CSS-5 Mod 5) – przeciwokrętowy pocisk balistyczny, który dzięki zasięgowi powyżej 1500 km stanowi poważne zagrożenie dla okrętów i lotniskowców.
- DF-26 – pocisk balistyczny średniego zasięgu o wysokiej wszechstronności. Może przenosić głowice konwencjonalne lub nuklearne na odległość do 5000 km, pokrywając tym samym swoim zasięgiem Zachodni Pacyfik, Ocean Indyjski i Morze Południowochińskie.

¹ Reuters, <https://www.reuters.com/world/china/xi-says-no-one-can-stop-chinas-reunification-with-taiwan-2024-12-31/>.

- Rozwijany aktualnie DF-27 o zasięgu od 5000 do 8000 km i zdolnościach obejmujących zarówno ataki lądowe, jak i przeciwokrętowe. Oprócz konwencjonalnego trybu przeciwokrętowego mogą także przenosić ładunki hipersoniczne, konwencjonalne i nuklearne do ataku lądowego. Potencjalne cele obejmują Guam, Alaskę i Hawaje.

Chińczycy zaskakują także w technologii hipersonicznej. Na przykład pocisk DF-17 wyposażony jest w hipersoniczny pojazd szybujący (HGV) i odznacza się zasięgiem powyżej 16 tysięcy km. Dzięki dużej prędkości i manewrowości jest trudny do wykrycia i przechwycenia, stanowiąc wyzwanie dla istniejących systemów obrony przeciwrakietowej.

Po trzecie, oprócz rozbudowy arsenału nuklearnego Chiny ulepszają także pozostałe elementy nuklearnej triady. Niedawno ukończono budowę trzech nowych pól rakietowych z 320 silosami na międzykontynentalne pociski balistyczne (ICBM). W międzyczasie trwają prace nad nowymi, bardziej wytrzymałymi ICBM. Jako drugi element chińskiej triady nuklearnej, okręty podwodne z nuklearnymi pociskami balistycznymi² prowadzą niemal ciągłe patrole odstraszające. Chińskie pociski balistyczne JL-3 wystrzeliwane z takich okrętów³ mogą dotrzeć do kontynentalnych Stanów Zjednoczonych z baz Morza Południowochińskiego lub Zatoki Bohai. Nuklearną triadę uzupełnia bombowiec H6-N przenoszący pociski balistyczne odpalane z powietrza.

²US Naval War College, <https://digital-commons.usnwc.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1032&context=cmsi-maritime-reports>.

³Bloomberg, <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-11-18/us-says-china-s-subs-armed-with-longer-range-ballistic-missiles>.

Ponadto trwają prace nad nowym bombowcem H-20 typu stealth o zasięgu ponad 10 tysięcy km.

Po czwarte, Chiny posiadają liczebnie największą marynarkę wojenną na świecie, z ponad 370 okrętami i łodziami podwodnymi (61 aktywnych okrętów podwodnych, w tym dwanaście z napędem jądrowym), podczas gdy Pentagon prognozuje, że do 2025 roku liczba ta wzrośnie do 395 okrętów, a do 2030 roku – do 435. Chińska marynarka kontynuuje budowę krążowników rakietowych klasy RENHAI (CG), niszczycieli rakietowych klasy LUYANG III MOD (DDG) oraz fregat rakietowych klasy JIANGKAI II MOD i JIANGKAI III od pierwszej połowy 2024 roku. Czwarty okręt desantowy klasy YUSHEN (typ 075) rozpocznie próby morskie pod koniec lata. Rozpoczęto także budowę nowego okrętu LHA klasy YULAN (typ 076), który zostanie wyposażony w katapultę elektromagnetyczną dla bezzałogowych statków powietrznych. W 2025 roku do służby wejdzie kolejny, trzeci lotniskowiec CV-18 Fujian, W niedalekiej przyszłości chińska marynarka będzie mogła przeprowadzać precyzyjne uderzenia dalekiego zasięgu na cele lądowe ze swoich okrętów podwodnych i nawodnych przy użyciu pocisków manewrujących do ataku na cele lądowe, co znacznie zwiększy zdolność do projekcji siły.

Po piąte, chińskie lotnictwo wojskowe jest największe w regionie Indo-Pacyfiku i trzecie pod względem wielkości na świecie, z ponad 3150 samolotami (nie licząc wersji szkoleniowych lub bezzałogowych statków powietrznych), z czego około 2400 to samoloty bojowe (w tym myśliwce, bombowce strategiczne, bombowce taktyczne, samoloty taktyczne wielozadaniowe i samoloty szturmowe). J-16 to najnowszy,

wielozadaniowy myśliwiec czwartej generacji, który będzie zdolny do przenoszenia pocisków dalekiego zasięgu powietrze-powietrze PL-17. W 2023 roku w służbie znajdowało się ponad 225 J-16, a w nadchodzących latach planuje się wyprodukowanie większej liczby. Najnowszym nabytkiem z kategorii myśliwców stealth piątej generacji jest J-20, produkowany przez rodzimą Aviation Industry Corp. of China.

Po szóste, Chiny budują globalną armię i inwestują w zdolności, które pozwolą im rozszerzać obecność militarną daleko poza pierwszy łańcuch wys. W niedalekiej przyszłości PLA będzie miała zdolność do przeprowadzania precyzyjnych uderzeń dalekiego zasięgu na cele lądowe ze swoich okrętów podwodnych i nawodnych. Flota bombowców sił powietrznych Chin posiada także możliwości precyzyjnego uderzenia dalekiego zasięgu w cele w drugim łańcuchu wysp z lotnisk macierzystych w Chinach kontynentalnych. W raporcie zauważono, że Chiny dążą do rozszerzenia swojej zagranicznej infrastruktury logistycznej i bazowej oraz że prawdopodobnie rozważały różne kraje jako lokalizacje wojskowych obiektów logistycznych, w tym: Birnę, Tajlandię, Indonezję, Pakistan, Sri Lankę, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Kubę, Kenię, Gwineę Równikową, Seszele, Tanzanię, Angolę, Nigerię, Namibię, Mozambik, Gabon, Bangladesz, Papuę-Nową Gwineę, Wyspy Salomona i Tadżykistan.

Po siódme, modernizacja chińskiej armii jest możliwa dzięki światowej klasy bazie przemysłu obronnego. Co najważniejsze, Chinom udało się zamknąć cały łańcuch produkcyjny u siebie i są w stanie samodzielnie produkować szeroką gamę okrętów bojowych, turbin gazowych i silników wysokoprężnych oraz uzbrojenia okrętowego i systemów elektronicznych, co czyni je niemal samowystarczalnymi. Mają wystarczające

zdolności produkcyjne do budowy różnych klas okrętów: podwodnych, nawodnych oraz pomocniczych i desantowych. Stanowi to jaskrawy kontrast z amerykańską bazą przemysłu obronnego, która zmagą się z produkcją wszystkiego, od okrętów podwodnych po okręty nawodne i amunicję, zostając daleko w tyle w tej dziedzinie.⁴

Po ósme, raport zauważa, że przywódcy Chin postrzegają zjednoczenie z Tajwanem jako podstawowy warunek odrodzenia narodu, który ma zostać osiągnięty do 2049 roku. Przez cały 2023 rok Pekin zwiększał naciski dyplomatyczne, polityczne i wojskowe na wyspę, stosując szereg taktyk takich jak utrzymywanie obecności morskiej czy przeprowadzanie dużych ćwiczeń wojskowych w pobliżu wyspy. Według danych Ministerstwa Obrony Narodowej Tajwanu wtargnięcia PLA do tajwańskiej strefy powietrznej utrzymywały się przez cały rok, z niewielkim spadkiem w 2023 roku do 1641 zdarzeń w porównaniu z 1733 rok wcześniej. Chińskie plany wśród możliwych scenariuszy wydarzeń wymieniają blokadę morską i powietrzną Tajwanu, co należałoby traktować bardzo poważnie. W marcu tego roku Pekin przeprowadził największe jak dotąd manewry wojskowe symulujące wspomnianą blokadę.⁵

Ostatnią, ale nie mniej ważną kwestią są operacje kosmiczne i kontrkosmiczne. Chiny poświęciły znaczne zasoby ekonomiczne i technologiczne na rozwój zaawansowanego programu kosmicznego, ulepszanie wojskowych zastosowań kosmicznych, rozwijanie załogowych lotów kosmicznych i przeprowadzanie misji eksploracji Księżyca i Marsa.

⁴DefenceNews, <https://www.defensenews.com/global/asia-pacific/2025/03/11/chinas-shipbuilding-dominance-a-national-security-risk-for-us-report/>.

⁵Money.pl, <https://www.money.pl/gospodarka/chiny-rozpoczely-manewry-wokol-tajwanu-cwicza-blokade-wyspy-zblizamy-sie-7141297874545504a.html>.

W 2023 roku przeprowadzono 67 startów kosmicznych, umieszczając ponad 200 satelitów na orbicie, co daje Chinom drugie miejsce po Stanach Zjednoczonych.

PODSUMOWANIE

W ciągu ostatnich dwóch dekad Chiny osiągnęły najbardziej zauważalny wzrost potęgi militarnej od czasu II wojny światowej. Na tle globalnej sceny bezpieczeństwa, modernizacja chińskich sił zbrojnych jest elementem szerszej polityki narodowej, ukierunkowanej na umocnienie pozycji Chin w świecie. Głównym wyzwaniem dla Państwa Środka jest narastająca rywalizacja mocarstw, zaś jej sprawcą, według Chin, są USA, które w imię obrony własnych interesów narodowych naruszają globalną stabilność i przebudowują dotychczasowy układ sił na swoją korzyść. Choć słynne chińskie przysłowie mówi „Dźwięk oręża to porażka stratega” i Xi z pewnością zrobi wszystko, by uniknąć militarnego starcia z amerykańskim supermocarstwem, to jednocześnie przygotowuje swój kraj na najgorszy scenariusz. Tak szybki i wieloaspektowy proces rozwoju chińskiej armii (nie ograniczający się wyłącznie do modernizacji sprzętu, ale obejmujący również reformy organizacyjne oraz zmiany w systemie dowodzenia) ma zapewnić większą elastyczność i zdolności reagowania w obliczu dynamicznie zmieniającej się sytuacji międzynarodowej. Xi Jinping zdaje się doskonale rozumieć, że mając do dyspozycji niedoświadczone w boju wojsko nie ma innego wyboru, jak je przede wszystkim doskonale wyposażać i wyszkolić. Opisany powyżej Raport Pentagonu, oraz dwadzieścia cztery poprzednie analizy potwierdzają, że lider Państwa Środka z determinacją i efektywnie z roku na rok zwiększa swoje szanse na wygraną w toczącej się wojnie systemowej dwóch największych światowych potęg gospodarczych.

CENTRUM STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH

CSM jest niezależnym, pozarządowym ośrodkiem analitycznym zajmującym się polską polityką zagraniczną i najważniejszymi problemami polityki międzynarodowej.

Fundacja została zarejestrowana w 1996 r. CSM prowadzi działalność badawczą i edukacyjną, wydaje publikacje, organizuje konferencje i spotkania, uczestniczy w międzynarodowych projektach we współpracy z podobnymi instytucjami w wielu krajach. Tworzy forum debaty i wymiany idei w sprawach polityki zagranicznej, relacji między państwami oraz wyzwań globalnego świata.

Działalność CSM jest adresowana przede wszystkim do samorządowców i przedsiębiorców, a także administracji centralnej, polityków, dyplomatów, politologów i mediów.

Od 2009 r. CSM jest uznawany za jeden z najlepszych think tanków Europy Środkowo-Wschodniej w badaniu „The Leading Public Policy Research Organizations In The World” przeprowadzanym przez Uniwersytet Pensylwanii.

Centrum Stosunków Międzynarodowych | ul. Ogrody 24, 03-994 Warszawa | +48 608 593 632

www.twitter.com/CIR_CSM

www.facebook.com/CIR.CSM

CENTRUM
STOSUNKÓW
MIĘDZYNARODOWYCH